



ISKM12

Organizace znalostí

3. 11. 2023: Metadata a metadatové formáty II.

FF MU, podzim 2023

Mgr. Josef Schwarz

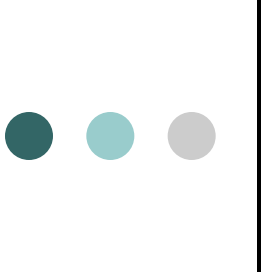
126172@mail.muni.cz



Metadatový popis

○ Základní úvahy

- Jaká je struktura metadatového popisu?
- Jaký je jeho vztah k dalším datům ve sbírce, případně i mimo ni?
- S jakým typem metadatového popisu pracujeme?
- Jaké zdroje popisujeme s ohledem na jejich fyzickou formu a intelektuální obsah?
- Jak jsou metadatové popisy uloženy a jak jsou prezentovány (ve webovém prostředí)?
- Podle čeho určíme minimální a maximální rozsah metadatového popisu?
- Jakým způsobem mohou být metadatové popisy využity pro zpřístupnění dat napříč sbírkami?



Požadavky na metadatový popis

- Odpovídá oborovým/doménovým standardům, zohledňuje požadavky uživatelů a současné i budoucí způsoby využívání sbírky.
- Podporuje interoperabilitu.
- Aplikuje řízené slovníky, authority a další standardy pro kontrolu obsahu.
- Jednoznačně stanovuje možnosti práce s informačními objekty s ohledem na právní podmínky.
- Podporuje dlouhodobou ochranu informačních objektů.
- Metadatový záznam je informační objekt sui generis, a proto by měl naplňovat kvalitativní požadavky na svou jednoznačnou identifikovatelnost, trvalost, dostupnost, důvěryhodnost.



Kvalita metadatového popisu (6C)

- Content **obsah** je optimalizován pro sdílení
- Consistency záznamy jsou zpracovány **jednotně**
- Coherence záznamy jsou **jasné** a srozumitelné
- Context záznamy jsou zasazeny do patřičného **kontextu**
- Communication poskytovatel metadat dobře **komunikuje**
- Conformance metadatový popis je v **souladu** se standardy



Charakter popisovaných objektů

- Z hlediska formátu
 - textové X netextové objekty
 - dokumentové X nedokumentové objekty
 - originální X (digitálně) odvozené objekty
- Z hlediska úrovně zpracování
 - jednotlivá položka (muzea)
 - reprezentativní položka (knihovny)
 - soubor položek (archivy)
- Z hlediska úrovně popisu
 - popis jednotlivých položek
 - popis datových sad
 - popis sbírek jako celků



Zdroje metadat

- intelektuální („ruční“) tvorba
- automatické generování
- sklízení (harvesting) metadat
- konverze metadat
- sdílená uživatelská tvorba



Zdroje metadatových schémat

- [FAIRsharing](#)
- [Metadata Standards Catalog](#)
- [Disciplinary Metadata \(DCC\)](#)
- [Open Metadata Registry](#) (ontologie)
- [Linked Open Vocabularies](#) (ontologie)